

MÈTODES NUMÈRICS II

EXAMEN FINAL - 21 DE JUNY DE 2019 γ_1

Problemes

Exercici 1 (1.5 punts)

Es vol resoldre un sistema lineal $Ax = b$, de 3 equacions i 3 incògnites, amb matriu

$$A = \begin{pmatrix} 1 & a & a \\ a & 1 & a \\ a & a & 1 \end{pmatrix}, \quad -1 < a < 1$$

on a és un paràmetre real.

(a) Per quins valors de a és A definida positiva?

(b) Per quins valors de a és convergent el mètode de Jacobi aplicat al sistema?

(c) Demostreu que, si $|a| \geq 1$, llavors el mètode de Gauss-Seidel és divergent.

Exercici 2 (1.5 punts)

(a) Sigui A una matriu $n \times n$ tridiagonal. Se suposa que A admet factorització LU , de manera que es pot fer (almenys) un pas del mètode LR per a buscar els valors propis de A . Es considera la matriu B obtinguda, similar a A . És B també tridiagonal? Alguna de les tres diagonals no idènticament nul·les de A s'ha mantingut idènticament en B ?

Es considera ara el cas concret $A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 \\ 2 & 5 & 1 \\ 0 & 3 & 5 \end{pmatrix}$.

(b) Feu 3 iteracions del mètode LR .

(c) No hi ha cap disc de Gerschgorin (per files) de A que sigui disjunt dels altres dos, però quasi. Es considera una similaritat CAC^{-1} , amb $C = \text{diag}(5/4, 1, \delta)$. Trobeu l'interval de valors positius de δ per als quals es verifica que un disc de Gerschgorin és disjunt dels altres dos.

Exercici 3 (1.5 punts)

Es considera el sistema de dues equacions amb dues incògnites

$$\begin{cases} x + \frac{1}{2}y^2 = 1 \\ \frac{1}{3}x^2 + y = 1 \end{cases}$$

Se sap que només té dues solucions reals, les quals són pròximes a $(0.6, 0.9)$ i $(-3.5, -3.0)$.

- (a) Escriviu la iteració corresponent al mètode de Jacobi no lineal. Decidiu, sense calcular cap iteració, si, prenent una aproximació inicial molt pròxima a una de les solucions, convergirà a aquesta solució. Feu el mateix per al mètode de Gauss-Seidel no lineal.

Es considera ara la família d'equacions, dependents del paràmetre real λ ,

$$\begin{cases} x + \frac{1}{2}y^2 - \lambda = 0 \\ \frac{1}{3}x^2 + y - \lambda = 0 \end{cases}$$

- (b) Estudieu si hi pot haver forçacions (això és, solucions (x, y, λ) en les quals la matriu jacobiana té rang menor que 2). $x = 3/2 - 3/2 \gamma$
- (c) Una solució òbvia quan $\lambda = 0$ és $x = y = 0$. Demostreu que existeix un interval I , entorn de $\lambda = 0$, i existeixen dues funcions, $x(\lambda)$ i $y(\lambda)$, definides en I , verificant: són infinitament diferenciables, $x(0) = y(0) = 0$, i, per a cada $\lambda \in I$, $(x(\lambda), y(\lambda))$ és una solució del sistema. Trobeu $x'(0)$, $y'(0)$, $x''(0)$, $y''(0)$, $x'''(0)$ i $y'''(0)$.

$$\begin{aligned} x' &= 1 & x'' &= -1 \\ y' &= 1 & y'' &= 3/3 \text{ Esta malament} \end{aligned}$$

Exercici 4 (1.5 punts)

Sigui $f(x) = \sqrt{x}$, $\forall x \in [0, 1]$. Es busca la millor aproximació de $f(x)$, a l'interval indicat, per un polinomi de grau 1.

$$E(x) = \sqrt{x} - ax - b$$

$$E(0) = -E(1) = E(1/2), \quad \alpha = x \in [0, 1] \quad \text{I. 4} \quad E'(x) = 0 \Rightarrow \text{màxim error}$$

- (a) Quin és aquest polinomi, si s'usa la norma infinit contínua per a mesurar l'error?
- (b) Quin és aquest polinomi, si s'usa la norma 2 contínua per a mesurar l'error? $\int_0^1 \sqrt{x} dx = \sqrt{\frac{4}{15}} + \sqrt{\frac{4}{5}} x$
- (c) Trobeu els polinomis ortogonals mòncics de grau menor o igual que 2, associats al pes $w(x) = 1$, a l'interval $[0, 1]$.

$$P_{-1} = 0 \quad P_0 = 1 \quad P_1 = x - \frac{1}{2} \quad P_2 = x^2 - x + \frac{1}{6}$$

$$\int_0^1 x^{-1/2} dx$$

$$\int_0^1 (x^2 - x + \frac{1}{6})^2 dx$$

$$0.2222$$

$$\frac{1}{2} (x)^{-1/2} - 1 = 0$$

$$\frac{1}{2} x^{-1/2} = 2$$

$$x^{-1/2} = 4$$

$$x^{-1/2} = 4$$

$$-a^5 + 2a^4 + a^5 + a^4$$

$$\lambda_1 \lambda_2 = a^3$$

$$a^{-1/2}$$

$$\frac{2}{3} x$$

$$1 - \frac{2}{3} x = 0$$

$$1 = \frac{2}{3} x$$

$$\frac{2}{3}$$

$$\frac{2}{3}$$

$$\frac{2}{3} x$$

$$\frac{2}{3} x$$

$$3$$

MÈTODES NUMÈRICS II

EXAMEN FINAL – 21 DE JUNY DE 2019

Teoria

Pregunta 1 (2.5 punts)

El mètode de Newton per a resoldre sistemes d'equacions: propietats, avantatges i inconvenients, variants.

Pregunta sobre les pràctiques (1.5 punts)

Cal fer una simulació senzilla del mètode del tir, usant Euler i secant, aplicat a un PVF similar al de la pràctica 2.

Es considera el PVF no lineal

$$y'' = 8x - 2yy', \quad 1 \leq x \leq 2, \quad y(1) = 3, \quad y(2) = 4.5.$$

Per a cada condició inicial afegida $y'(1) = t$, s'integra el corresponent PVI fins a $x = 2$, usant el mètode d'Euler amb pas constant $h = 0.25$. Així s'obté un valor aproximat de $y(2)$, el qual anomenem $y(2, t)$, ja que depèn del pendent inicial t considerat.

Per a resoldre (aproximadament) el PVF, cal trobar el valor del paràmetre t tal que

$$g(t) \equiv y(2, t) - 4.5 = 0$$

i això es fa iterativament, usant el mètode de la secant.

- (a) Feu els càlculs per a trobar $y(2, 0)$ (cas $t = 0$). ~~4,44~~ 4,34375
- (b) Feu els càlculs per a trobar $y(2, 1)$ (cas $t = 1$). 4,448
- (c) Feu un pas del mètode de la secant aplicat a la funció $g(t)$, amb $t_0 = 0$ i $t_1 = 1$ per a trobar una nova aproximació t_2 . 1,49880